

ŠPANSKA CIVILNA VOJNA SE BO ŠE VLEKLA

Bratomorna vojna je doslej
zahtevala že nad 60 tisoč
človeških življenj ter po-
vzročila nad pet milijard
dolarjev materialne škod-
e.

ZADNJE VESTI

HENDAYE, Francija. — V
San Sebastiani, o katerem se
sodi, da se ne bo mogel zoper-
stavljati napadu rebelnih čet, so
se danes vneli boji med anarhi-
sti in socijalisti in drugimi zmer-
nejšimi elementi, ki nasprotuje-
jo načrtu anarhistov, da bi se
mesto popolnoma uničilo, pre-
da bi ga rebeli dobili v roke, da
bi tako pokazali svojo odločnost,
bodo se proti fašistom do skraj-
nosti. Anarhisti so mesto že na
več mestih zažgali. Socijalisti in
druge zmernejše vladne skupi-
ne so potegnile s prebivalstvom,
ki rotirajo anarhiste, naj mesta ne
uničijo.

LIZBONA, Portugalska. —
Španska civilna vojna, ki je do-
slej zahtevala že najmanj 60 ti-
soč človeških žrtev, nevesti
nanjard pet milijard dolarjev
škod, ne bo še tako kmalu konča-
na. Rebeli kontrolirajo tri peti-
nane španskega ozemlja, toda
vadne čete, ki so številčno moč-
nejše, dasi slabše opremljene in
vzdržane od rebelnih čet, so
vzhodno vztrajati do konca. Re-
belni generali se pripravljajo na
"odločilni" napad na več fron-
tah, vključno Madridsko, kar
ima v načrtu že vseh osem te-
žev. Toda razvoj dogodkov
kaže, da odločitev najbrž ne bo
je padla kmalu in da bo preliti
je mnogo krvi, preden bo krva-
va civilna vojna odločena.

Materialno škodo, katero je u-
trpela Španija v prvih sedmih
tednih civilne vojne, vključno s
razdejanjem lastnine in finančno
zgubo vseh popolnega zastoja
industrijskih, trgovskih in po-
litičnih aktivnosti, se ceni na
okrog 5.850 milijonov dolarjev
v ameriški valuti. Poleg tega je
bratomorna vojna doslej zahte-
vala najmanj 60 tisoč smrtnih
žrtev ter kakih 140 tisoč ranjen-
cev. Petdnevna bitka za posest
trga je zahtevala najmanj tisoč
smrtnih žrtev. Vzelo pa bo naj-
več mesece, preden bo mogoče
okoli dognati, koliko ljudi je pa-
dlo ali bilo pomorjenih v prvih
osmih tednih revolucije.

Katalonija je popolnoma pod
kontrolno delavske glave v Bar-
celoni, ki posveča glavno pažnjo
čete obkolile rebelno oporišče
Huesco, proti Zaragosi pa pro-
lone proti zapadu do portugals-
ke meje je dežela v rokah re-
belov, izveniš opek pas ob Bis-
kajskem zalivu, ki ga še kon-
trolirajo vladne čete in kjer se
nahaja San Sebastian, ki pa je
(Dalje na 3. str.)

V bolnišnico

Joe Maslo z 14904 Pepper
ave. se nahaja v bolnišnici na
Five Pointsu, kjer je bil v petek
operiran na zlati žili.

Račune za plin

V našem uradu plačate lahko
vaše račune za plin in elektriko.

Življenje v Barceloni teče normalno

V glavnem mestu Katalonije vlada vzoren red; trgovine,
kavarne in restavracije so odprte in prebivalstvo o-
življa ulice do polnoči. Tatovi in roparji so slabo
vozili v Barceloni.

Ameriški poročevalec Walter
Duranty, ki se muči že en teden
v glavnem mestu Katalonije
Barceloni, poroča ameriškim li-
stom, da so se razmere v tem
kratkem času korenito spreme-
nile: življenje v glavnem mestu
avtonomne republike se je vr-
nilo povsem v normalne tire.
Trgovine so zopet odprte in pol-
ne kupcev, kavarne in restavraci-
je so natlačene gostov in uli-
ce, ki so bile poprej zapuščene
in temne ob desetih zvečer, so
zdaj živahne pozno v noč. Elek-
trarne, ulična in podzemna že-
lezniška obratujejo normalno.
Denarja, živil in raznega blaga
je dovolj na razpolago in cene
niso šle kvišku. Ljudstvo je
postalo dobro razpoloženo in
namesto strašnih govoric kro-
ži med njim dobre vesti. Du-
ranty pravi, da je sprememba
tako v fizičnem kot psihološ-
kem pogledu naravnost prese-
netljiva. In vzrokov za to iz-
boljšanje ni težko najti, pravi
Duranty.

Red in zakon sta bila uspeš-
no vzpostavljena. Prve dni se
je mnogo šepetalo o eksekuci-
jah in res je, da je bilo postre-
ljenih nekaj fašistov in vohu-
nov, toda izmed vsakih starih
usmrčencev so bili trije ropar-
ji ali tatovi, ki so skušali iz-
biti situacijo v svoj prid. Ka-
kor v Moskvi in Petrogradu
pred devetnajstimi leti, tako so
se tudi v Barceloni tekom revo-
lucionarnih nemirov, zločinski
karakterji poslužili starega tri-
ka, da so se predstavljali za
reprezentante te ali one popu-
larne organizacije ter tako v i-
menu ljudstva ropali, kradli in
celo morili. Toda v Barceloni
se s takimi karakterji niso ša-
lili: čim so zločinci izsledili, so
ga postavili ob prvo steno in
brez vsakih ceremonij ustrelili.

Zelo važen faktor je obilica
denarja. Vladni milicniki in
člani delavskih organizacij la-
hko dobe prosto hrano in preno-
čišče v hotelih in restavracijah,
ki jih je vlada določila zanje,
dobijo pa tudi plačo in jim je
bilo zapovedano, da morajo po-
šteno plačati vse, kar kupijo.
Tudi je civilna vojna trgovino
v Barceloni zelo poživila. Bar-
celona je dozdaj poslala že 40
tisoč mož na razne fronte in
nadaljnih 60 tisoč mož se vežba,
kar je brezposelnost za toliko
olajšalo. Važen je tudi psiho-
loški faktor, kajti dejstvo, da
katalonske čete na vseh boji-
ščinah stalno napredujejo, je od-
pravilo prejšnjo bojazen in vr-
nilo ljudstvu zaupanje vase in
v vlado.

Proces nacionalizacije večjih
tovaren, departmentnih trgovin
in drugih podjetij se nadaljuje
v zmernem tempu. Vsa javno-
napravna podjetja in banke,
vključno s špansko banko, so
že nacionalizirane, kar jasno
pokaže, kaj misli Katalonija, ko
govori o avtonomiji. Vlada je
prevzela tudi inozemska pod-
jetja kot tovarne Fordove in
General Motors kompanije, ob-
ljubila pa je plačati za to pri-
merni odškodnino. Ta proces
je vzbudil precej vznemirjenja
med malomeščanstvom in vladi
se vidi spričo tega potrebno,
ponovno zagotovljati prebival-

stvo potom časopisja, da bo v
polni meri varovala lastninske
pravice malih zemljiših in hiš-
nih posestnikov in trgovcev in
da se bo zaseglo samo velika
podjetja in veleposredstva.

Kaj pa potem, ko zmanjka
denarja, ki ga je katalonska
vlada zaplenila fašistom, ver-
skim institucijam, bankam in
drugim raznim velikim koncer-
nom, ki jih je prevzela? vpraša
je Duranty. Oblasti odgovar-
jajo, da se bo tudi to premosti-
lo, kadar bo potreba potrkala
na duri, med tem pa da upajo
ohraniti ljudsko zaupanje in
prosto cirkulacijo denarja z
resnično nakupno močjo in ta-
ko regulirati problem produkci-
je, distribucije in konzumiranja
normalnim putem. "Navsezad-
nje to ni nobena socialna revo-
lucija leve," pravijo oblasti,
"temveč boj proti ultra-privile-
giranim razredom, katerih pa-
dec odobrava velike mase pre-
bivalstva. In čeprav bo zatira-
nje te revolte vključevalo velike
spremembe v socialni strukturi
dežele, pa to ne bo udarilo ni-
kogar razen majhne, brezsrčne
in obsovažene peščice prebival-
stva, dočim bo ogromni večini
prebivalstvo prineslo novo upa-
nje, priložnosti in prednosti."

Današnji obiskovalci

V našem uredništvu so se danes
oglasili sledeči delegati J. S.
K. J.: Stanley Pechaver iz Ely-
ja, Minn., gl. nadzornik John
Kumše iz Loraina, John Bolha
in John Opeka iz Barbertona, O.
Martin Matekovich iz Gowande,
N. Y., in Frank Kramar iz Sha-
rona, Pa.

Na obisku

Mr. Anton Zagar in družina
iz West Aliquippa, Pa., so prišli
na obisk k Mr. Rodetu na 6310
Carl Ave., kateri st. že niso videli
zadnjih dvajset let. Zagarjevi si
bodo ogledali Jezersko razstavo.
Prijatelji iste lahko obiščejo na
zgoraj omenjenem prostoru.

Na obisku

Na obisku pri Mr. Frank Per-
kotu, 5119 Miller Ave. Maple
Heights, O., se nahajata Mr. in
Mrs. Frank Perko iz Indianapo-
lisa. Mr. Ule je doma iz Cerkni-
ce, soproga pa iz Rečre vasi.
Znanci so vabljeni, da jih obišče-
jo.

Seja

Društvo Washington, št. 32
ZSZ, ima sejo nocoj ob 7:30
zvečer v navadnih prostorih.
Člani naj za gotovo pridejo, ker
bodo volitve in več važnih stva-
ri na dnevnem redu.

Na obisku

Pri Mr. in Mrs. Joe Planinc,
15810 Parkgrove Ave., se naha-
jata na obisku Mr. Hughe iz
New Yorka in Mrs. Knaus iz
Emporiuma, Pa.

V Washingtonu

V Washingtonu se nahajajo
na obisku John in Mary Tomsic,
Mrs. Mandel in Gregorčičevi, ki
pošiljajo čitateljem pozdrave.

Pozor Zarjani

Nocoj je nastop zboru Zarje
na konvenciji JSKJ. Prosi se vse
člane, da so navzoči v sobi št. 2
ob 7:30 zvečer. — Odbor.

Glavni odborniki JSKJ

PAUL BARTEL, glavni predsednik

ANTON ZBANSKI, glavni tajnik

LOUIS CHAMPA, glavni blagajnik

ANTON J. TERBOVEC, urednik-upravnik glasila

Prijateljem sodnika Lauscheta

Odbor, ki deluje za izvolitev
sodnika Franka Lauscheta za
municipalnega sodnika v Cleve-
landu, sporoča, da je pravkar
dobil polno zalogo prevlek za
pnevmatiko (tire covers), lepa-
kov za avta, okna, gumbov,
kampanjskih kart, zastavice iz
blaga in papirja itd., na kar o-
pozarja vse prijatelje sodnika
Lauscheta, ki bi mu radi na kak-
način pomagali do izvolitve. —
Kdorkoli izmed njih želi dobiti
te predmete, naj pokliče KEN-
more 1119 M, nakar mu bodo
dostavljeni na dom, kdor pa želi
priti ponje osebnost, naj se zgasi
pri Johnu E. Lokarju, 1097 E.
169 St. (med Grovewood Ave. in
Lake Shore bulevardom) ali v
slastičarni Zak's Confectionery
na vogalu E. 167 St. in Grove-
wood Ave. Odbor bo vsem hva-
ležen za vsako pomoč, ki se mu
jo bo nudilo. Odbor ima na raz-
pologo tudi 3 čevlje široke in 5
čevljev visoke vokvirjene platne-
ne kampanjske napise in če ima-
te prostor, kar sporočite to na
gornji naslov (Lokarjev) in od-
bor bo ukrenil ostalo.

Denar zgubljen

V soboto popoldne okrog 4. u-
re se je zgubila na St. Clair Ave.
od East 52 St. do E. 67 St., več-
ja svota denarja. Pošten najdi-
telj je uljudno prošel, da prine-
se na 973 Addison Rd., kjer dobi
lepo nagrado.

Obisk iz Detroita

V uredništvu se je danes oga-
sil znani kulturni delavec iz De-
troita Frank Cesen, ki se je mu-
dil tekom praznikov na svoji
farmi v Genevi, O. z družino
vred.

XV. redna konvenci- ja JSKJ danes ot- vorjena

JSKJ, druga najstarejša slo-
venska podp. organizaci-
ja v Ameriki, s ponosom
kaže na vsestranski na-
predek.

Danes zjutraj je bila otvorje-
na v Slovenskem Narodnem Do-
mu na St. Clair Ave. XV. redna
konvencija Jugoslovanske Kato-
liške Jednote, druge najstarej-
še slovenske podporne organi-
zacije v Ameriki, ki je bila u-
stanovljena leta 1898 s sedežem
v Elyju, Min., kjer ima danes
krasen dom, v katerem je na-
stanjen njen glavni urad. Na
konvencijo je prišlo okrog 160
delegatov, ki zastopajo 186 dru-
štev iz 22 različnih držav. JSKJ
šteje danes 20.375 članov in je
vzlic depresiji tekom zadnjih
štirih let tudi finančno močno
napredovala.

Premoženje JSKJ, ki je šelo
pred štirimi leti \$1.578.190.77,
je znašalo letos 30. junija \$2-
153.693.00, kar pomeni, da je
naraslo za \$574.502.23, v raznih
podporah pa je v tem času raz-
delila \$1.217.165.12. Upravni in
obratni stroški jednote so v tem
času znašali \$191.938.89, kar
vključuje izdatke za "Novo Do-
bo", ki je njeno glasilo. To po-
meni, da so bili za \$3.647.97 nižji
kot prejšnja štiri leta. Sedanja
solventnost jednote znaša 112-
42 odstotkov, dočim je znašala
pred štirimi leti (1932) 104.49.
Ob času zadnje konvencije pred
štirimi leti je organizacija štela
19.556 članov, katero število
pa je padlo na 18.111, nakar se
je obrnilo in JSKJ ni samo pri-
dobila izgubljenih članov, tem-
več začela stalno naraščati, ta-
ko, da danes šte 20.375 članov v
obeh oddelkih.

Sinoči je bil delegatom in de-
legatijam prirejen svečan spre-
jem v S. N. D., ki se ga je udele-
žilo lepo število naših ljudi. De-
legate so pozdravili med drugim
župan Burton, kouncilman Ve-
hovec in zastopniki bratskih
podpornih organizacij. Pred de-
legacijo so nastopili tudi razni
ženski telovadni oddelki.

"Enakopravnost" čestita J. S.
K. J. k njenemu sijajnemu na-
predku in želi, da bi se njena se-
danja konvencija završila čim
uspešnejše ter rodila čim več
dobrega! Delegatom in delega-
tijam pa želimo, da bi se v Cle-
velandu počutili čim bolj doma-
če ter odnesli od nas kar naj-
lepše vtise!

Kultura

"SKRJANČKI"

Starši "Skrjančkov" so prošeni
da se gotovo udeležijo seje, katera
se vrši v četrtek dne 10. septem-
bra ob pol osmih zvečer v na-
vadah prostorih Slov. Društ.
Doma na Recher Ave.,

Na dnevnem redu je jesenski
koncert in več drugih važnih
stvari. Starši se premalo zani-
majo in ima s tem odbor mnogo
več dela kakor je potrebno. To-
rej pridite vendar enkrat vsi na
sejo, da kaj stvarnega ukrene-
mo. — Odbor.

Članicam dr. Waterloo Grove

Članice društva "Waterloo
Grove", št. 110 W. C., se prosi,
da se gotovo udeležijo molitve
za umrlo sestro Mary Udrago-
vič, danes ob 8. uri pri Svetku,
478 E. 152 St.

Roosevelt svari pred raz- rednim trenjem

Presednik pravi, da njegova administracija
ne bo omejila religijnih prizadevanj, "dokler
ne bodo vsi delavci uposelnjeni ob
poštenih mezdah".

Predsednik je tudi obljubil stabilizacijo cen farmerskih
produktov.

WASHINGTON. — Predsed-

nik Roosevelt je v nedeljo govo-
ril "izpred domačega ognjišča"
amerikemu ljudstvu ter pou-
daril, da mora Amerika zgradi-
ti "urejeno ekonomsko demo-
kracijo, od katere bomo imeli vsi
koristi", obenem pa svaril pred
razrednim trenjem, ki je v dru-
gih deželah privedlo do dikta-
tur. Roosevelt je obljubil ame-
riškim delavcem, da njegova ad-
ministracija ne bo omejila svo-
jih religijnih prizadevanj, dokler
ne bodo vsi ameriški delavci u-
posleni v privatnih podjetjih ob
dostojnih mezdah, ter izjavil, da
ima pripravljenih dva in pol mi-
lijona dolarjev za povečanje
zveznih posredovalnic za delo,
ki poslujejo brezplačno. Far-
marjem pa je obljubil, da se bo
njegova administracija dalje
prizadevala vzdržati cene polje-
delskih produktov na enaki vi-
šini tako v slabih kot dobrih le-
tih. Tudi je sugestiral hranitev
previška dobrih let za porabo v
slabih letih.

"Vsi ameriški delavci," je de-
jal predsednik, "tako možganski
kot ročni delavci in vsi izmed
nas, čijih dobrobit je odvisen od
njihovega, vemo, da moramo
zgraditi urejeno ekonomsko de-
mokratico, od katere bomo vsi
imeli koristi in katera nas bo
obvarovala pred takim zgren-
jenim ekonomskim vodstvom,
kakršno nas je pred sedmimi le-
ti privedlo na rob splošnega pro-
pada."

Roosevelt ne vidi nobenih raz-
rednih razlik v Ameriki. Odnos-
jaši med delavci in delodajalci
morajo biti odnosi med pro-
stimi in enakovrednimi ljudmi,
je dejal ter poudaril, da niso sa-
mo interesi vseh razredov pove-
zani, temveč sta tudi mestni de-
lavec in farmar ekonomsko med-
zavisna.

Predsednik je obširno govo-
ril o hudem pustošenju, ki ga je
povzročila na zapadu suša ter
poudaril dolžnost zvezne vlade,
(Dalje na 2. str.)

Uspešna proslava

Društvo Zavedni sosedje, št. 158
SNPJ, je minulo nedeljo
proslavilo 25-letnico svojega ob-
stoja s pestro prireditvijo v
Slov. Društenem Domu na
Recher ave. Udeležba je bila
velika in na programu so bili
med drugim tudi Skrjančki in
pev. zbor Slovan, ki so navzoče
zabavali z izvrstnim petjem.

Zganje na debelo

Uprava državne trgovine o-
prijnih pijač na E. 152nd St.
sporoča, da zdaj prodaja razne
žgane pijače na drobno in debe-
lo. Gostilničarji s permiti zdaj
lahko v tej trgovini kupijo žga-
ne pijače na debelo (wholesale).

Obisk iz Pennsylvanije

Pri A. Logarju, 1031 E. 71
St., so se mudili tekom prazni-
kov Frank Asnik in John Troha
s soprogami in Mrs. Mastnak iz
Strabana, Pa., ki so prišli po-
gledat clevelandsko razstavo.

Pokojna Mary Udragovič

V nedeljo zjutraj je preminu-
la v Lakeside bolnišnici hrvaška
rojakinja Mary Udragovič, prej
Levak in roj. Budrovič, stara
52 let. Doma je bila iz sela
Kozarevec na Hrvaškem. V
Ameriko je prišla l. 1909 in ži-
vela do l. 1920 v Barbertonu,
potem pa se preselila v Cleve-
land. Stanovala je na naslovu
15711 Trafalgar ave. Tu zapu-
šča moža Louisa in hčer Cath-
erin poroč. Pokopač, v Cantonu,
O., pa brata Thomasa in v sta-
ri domovini sestro Ano Slobod-
njak. Bila je članica dr. Water-
loo Grove, No. 110 W. C. Po-
greb se bo vršil v sredo dopol-
odne ob pol devetih iz pogreb-
zavoda A. F. Svetka v cerkev
Marije Vnebovzete in na pokop-
ališče Calvary.

Prireditve za delegate

Nocoj ob pol osmih se vrši
v Slov. Nar. Domu prireditve v
zvezi s konvencijo JSKJ. Na ka-
teri bodo nastopili naši izvrstni
šokoli in samostojni pevski zbor
"Zarja", ki se ga po pravici imenu-
je najboljši slovenski pevski
zbor v Ameriki. Prireditve bo
nedvomno nudila vsem, ki jo bo-
do posetili, mnogo lepca užit-
ka. Naši rojaki in rojakinje so
vabljeni, da se prireditve udele-
že in se seznajajo in pomenijo z
delegati in delegatijami XV.
redne konvencije JSKJ. Vstop-
nina znaša 25 centov.

Članicam št. 4, SDZ

Članice društva Sv. Ane, št.
4 SDZ, se opozarja, da se pri-
hodnja seja ne bo vršila 9. sep-
tembra, temveč 25. sept. ob pol
devetih zvečer v spodnji dvorani
S. N. D. Članice, ki so dobi-
le posojilo za asessment, so pro-
šene, da prinesejo obresti, ki se
jih bo sicer pripisalo k glavni-
ci. — Mary Bradač, tajnica.

Odbor Cankarjeve ustanove

V četrtek zvečer se bo vršila
v Slov. Delavskem Domu na
Waterloo rd. seja odbora Can-
karjeve ustanove in vsi odbor-
niki so prošeni, da se je gotovo
udeležijo. Nadzorniki naj pridejo
najkasneje do pol osmih, da bo-
do pregledali knjige.

Mlad. zbor na Waterloo

Starši otrok zgoraj imenova-
nega zbora žrtvujejo en večer
in naj se udeležijo prvega se-
stanka dne 8. septembra, to je v
torek ob 8. uri v Del. Domu. —
Starši, ne pozabite, da otroci že-
lijo peti! — L. Seme.

25-letnica poroke

Mr. in Mrs. Anton Jerman,
663 E. 160 St., sta v četrtek v
krogu svoje družine praznovala
25 letnico poroke. Mrs. Jerman
je tajnica društva Coll. Sloven-
ke, št. 22 SDZ.

V Kanado

V petek zvečer so odpotovali v
Collander, Ontario, Kanada Mr.
in Mrs. John Stibilj z Norwood
Rd., in Mr. in Mrs. Frank Mi-
klavž z E. 71 St.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PTV. & PUB. CO.
VATRO J. GRILL, President
6231 ST. CLAIR AVE.—Henderson 5811
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
Po raznašaleu v Clevelandu, za celo leto\$5.50
za 6 mesecev\$3.00; za 3 mesece\$1.50
Po pošti v Clevelandu za celo leto\$6.00
za 6 mesecev\$3.25; za 3 mesece\$1.60
Za Zedinjene države in Kanado za celo leto\$4.50
za 6 mesecev\$2.50; za 3 mesece\$1.50
Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemstve države
za 6 mesecev\$4.00; za celo leto\$8.00
Entered as Second Class Matter April 26th, 1918
at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the
Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

POZDRAVLJENI, DELEGATJE JSKJ!

Danes se je otvorila v Clevelandu konvencija druge najstarejše slovenske bratske organizacije ameriških Slovencev — J. S. K. Jednote, ki ima svoj sedež v Ely, Minn. Med nami je okrog 150 delegatov in delegatkin ter članov glavnega odbora, ki bodo v prihodnjih dneh kot najvišji predstavniki članstva svoje organizacije ukrepali glede njene bodočega razvoja.

Vsaka slovenska organizacija v Ameriki ima svojo posebno zgodovino, ki sama na sebi predstavlja pomemben komentar v razvoju življenja našega naseljenstva v Ameriki. Prav tako JSKJ. Porojena je bila na ameriškem severozapadu, kjer so bile naše pionirske naselbine, v zeleni Minnesoti, kot živ izraz idejnega razpoloženja, ki je prevladovalo naše ljudi koncem minulega stoletja.

V prvi tedaj že obstoječi bratski organizaciji je postalo za bolj dalekovidne med pionirskimi naseljenci pretesno, ona ni več izražala njihove miselnosti in stremeljenj, česar so se očitno zavedali bolj podzvestno kot pa zavestno, torej so šli ter položili temelj novi organizaciji, ki je za tiste čase in razmere pomenila korak naprej. Obdržali so sicer označbo "katoliška," toda to je bilo v večji meri bolj nekaka samo-obrambna poteza, kakor pa izraz stremeljenja. To je zlasti pokazal poznejši razvoj, v katerem je JSKJ dobila značaj v verskem oziru popolnoma nevtralne oziroma liberalne organizacije. V tem pravcu je rastla in se razvijala prav do današnjega dneva.

Veliko bolj drastično pa so pionirji JSKJ kolebnili proti levi v svojem narodnem čustvovanju. Oni niso več poznali "Kranjcev," celo preko meja Slovenije je poletela njihova domišljija, vsled česar so svoji organizaciji dali ime "Jugoslovanska." Če se pomisli, da se je to zgodilo pred 38 leti, tedaj moramo skoro strmeti nad dalekovidnostjo in vizijo teh naših pionirjev. Komu se je takrat sanjalo, da se bo v bližnji bodočnosti porodila nova dežela z imenom Jugoslavija? O tej ideji so sanjali samo pesniki in pisatelji — bil je to le sen, pobožna poetična želja, ki dozdevno ni imela z vsakdanjim praktičnim življenjem prav nobene zveze. Pa se je zopet pokazalo, da so sanjači bliže resnici kot takozvani realisti. Česar niso takrat razumeli niti mnogi takozvani študirani ljudje, to je čutil in slutil preprost slovenski naseljenec-delavec, ki ga je lov za kruhom poslal v daljno Ameriko!

To je tista globoka poteza v značaju našega slovenskega naroda, katera nas je ohranila tekom stoletij ter nam dajala odpora, da smo vztrajali sredi največjih ponižanj ter ostali verni svojemu narodnemu geniju. Če to enkrat razumimo, nas tudi ne more biti strah za bodočnost našega izseljenega naroda v Ameriki. Tak narod se bo izživel do skrajnosti in ne bo nikoli izginil brez sledu.

Zavedajoč se te globoke resnice, iskreno in pristrčno pozdravljamo delegacijo 15. redne konvencije JSKJ. Problemi, pred katerimi stojite, so drugačni od onih, pred katerimi so stali pionirji Vaše organizacije, ampak če jih boste reševali v istem globokem duhu in če boste poslušali neslišni glas genija, ki je spremljal slovenskega človeka skozi sto-

(Dalje v 6. koloni)

Kako učkaš 140 let

Prof. Sergej Voronov, sloviti pomlajevalec, je vprašal pred kratkim neko znano angleško igralko, ali bo hotela učkaati 140 let. Ko je malo začudeno, malo v zadregi pritrdila, je dejal: "To nikakor ni sama domišljija, temveč je mogoče, da človek doživi tolikšno starost. Človek dorase približno z dvajsetim letom in opazovanja 'nas uče, da dosežejo skoraj vse živali približno sedemkrat toliko let, kolikor so potrebovale do svoje dozorelosti. Po tem zakonu bi moral tudi človek učkaati 140 let — če bi živel pred vsem in prostem in bi vse njegovo duševno življenje obstajalo samo v ljubezni, joku in smehu. Nesrečni lov za eksistenco pa ga uniči dosti prej in ga izrabi bolj nego vse drugo. Sicer pa so ženske v tem pogledu živalim bližje nego moški in imajo zato tudi boljše pogoje za doseg visoke starosti."

Voronov se mudi ta čas v Londonu, kjer se pogaja z nekim založnikom za angleško izdajo neke svoje knjige o življenju živali. Spremlja ga njegova mična, komaj 24-letna žena, hči nekega dunajskega zdravnika.

"Angležinje," je izjavil učenjak, "so moje najčestje pacientke. Prihajajo k meni ne samo da bi ostale lepe, temveč da bi postale tudi spet krepke. Na življenje stavi Angležinja precej zahtev. Noče ostati samo skrbna žena in mati, temveč hoče nadaljevati tudi svoje sportno udejstvovanje, zahajati s svojimi hčerami na ples in krmari svoj voz."

Pol ure brez bolečin v operacijski sobi kakšnega mojega asistenta — in vrnilo se ji je petnajst let mladosti. Petnajst let v tridesetih minutah, to je vendar cene vredno!

Pri tej priliki moram ugovarjati tudi zelo razširjenemu nazeranju, da je presajanje opicjih žlez za pacienta sicer brez bolečin, za živali pa pomeni muko. Tudi glede tega se lahko vsak pomiri. Živali najprvo kloroformiramo in ko so nezavestne, jim odvzamemo žleze. Po tej operaciji skačejo prav tako veselo naokrog kakor prej."

Iz stare domovine

Obrtna razstava v Kamniku

Kamnik, 25. julija. — Obrtno društvo za okraj Kamnik v Kamniku je ojuhačno po uspehih lanske razstave organiziralo tudi letos obrtno razstavo kamniških in okoliških obrtnikov. Obrtniki so pokazali za njo izredno veliko zanimanje, saj se je prijavilo razstavljalec za tretjino več, kakor pa jih je bilo lani. Zastopane bodo najrazličnejše obrti: mehaniki, kleparji, orodni kovači, koljarji, pekarji, oblačilna stroka itd. Razstava ima brez dvoma velik pomen, saj propagira nakup domačih obrtnih izdelkov in sploh domačega blaga. Naši skromni obrtniki nimajo nobene druge prilike, da bi lahko pokazali svoje solidne in cenene izdelke širšemu krogu odjemalcev. Čeprav so že lani nekateri skeptično gledali na obrtno razstavo, je vendar treba priznati, da je dosegla uspeh, kakršnega niti zlepa ni nikdo pričakoval. Požrtvovalnost prirediteljev bo brez dvoma tudi letos našla polno razumevanje, saj so dandanes take razstave nadvse potrebne, ker so vzpričo vpadanja konzuma najboljše propaganda za nakup domačega blaga. Naši obrtniki nam bodo na razstavi pokazali svoje zmognosti in sposobnosti, številni obiskovalci pa se bodo imeli priliko prepričati, da se morejo izdelki naših obrtnikov kosati z izdelki iz tujine in da jih lahko celo prekašajo.

MRAZ NE DE DOBRO ZOL-CNEMU MEHURJU

Zdravniki so že pogosto opazili, da spremljajo vdore hladnega vremena hudi žolčni koliki. Ker nastajajo ti koliki drugače zavoljo dietnih napak ali po razburjenju, so menili, da morajo biti med hladnimi valovi in dietnimi pogreškami kakšna zveza, n. pr. te vrste, da jedo ljudje v mrzlih dneh več in to isto hrano. Sedaj sta dva dunajska zdravnika dognala, da že mraz sam na sebi ne de žolcnemu mehuru dobro. Mraz stiska, kakor znano žile in mišice, na ta način vpliva na mnoge žilne nevroze, tako na angino pectoris. Francoz Bernard je že pred mnogimi leti dognal, da škoduje mraz jetrom. Kdor ima občutljiv žolčni mehur, bo storil tedaj dobro, če se čuva vsakega ostrejšega mraza.

MADŽARSKO OSE ZA KANADO

Kakor poročajo iz Budimpešte, je ta čas na poti v Kanado poldrug milijon os iz vrste "dirion certifier." Pred časom se je mudila na Madžarskem kanadska študijska komisija pod

Gl. uradniki J. S. K. J.

MATT ANZELC, 1. podpredsednik

LOUIS M. KOLAR, 2. podpredsednik

DR. F. J. ARCH, vrhovni zdravnik

JOHN KUMSE, predsednik

JANKO N. ROGELJ, 1. nadzornik in tajnik združevalni odbor

JOHN BALKOVEC, 2. nadzornik

vodstvom poljedelskega strokovnjaka prof. dr. Morrisa. Ta komisija je ugotovila, da so te ose posebno pripravne za pokončavanje škodljivih žuželk, posebno zloglasnega koloradskega hrošča, ki nestrno ograža kanadsko poljedelstvo. S privolenjem madžarskega poljedelskega ministrstva je 200 ljudi v mesecu dni nabralo poldrug milijon teh os, in sicer bub, ki bodo zlezle na dan šele na kanadskih tleh. Zaprli so jih v sedem zabojev in spravili z letalom v London, od koder bodo z ladjo nadaljevale potovanje v Kanado.

FRANK E. VRANICHAR, 3. nadzornik in 1. odbornik združevalni odbor

JOSEPH MANTEL, 4. nadzornik

ANTON OKOLISH, predsednik

JOHN SCHUTTE, 1. porotnik

VALENTIN OREHEK, 2. porotnik

ROSE SVETICH, 3. porotnica

JOHN ZIGMAN, 4. porotnik

Tudi mi imamo take zamorce...

Pred nekaj tedni so potrdili v francoski poslanski zbornici mandat senegalskega (Senegalija je afriška francoska kolonija) poslanca Galanduja Djufa, črnega politika, ki igra pred svojimi nasprotniki zelo rad "divjega moža" in ki v svojih govorih v najčistejši francosčini silno rad ponavlja besede: "Moja uboga, umazana zamorska glava..."

Zadnje čase so tega črnca ponovno vprašali, kako je prav za prav z njegovim poslanškim mandatom. Dejal je, da ga to ne skrbi.

"Če ga razveljavijo," je dejal kar moči resno, "se bom vrnil v Senegal in postal ljudožre. Svoje nasprotnike bom kratkotalo pobil in požrl. Nato me bodo morali ponovno izvoliti. Vidite torej, da ni mogoče, da bi se me iznebili..."

Črni politik iz Senegalije seveda ni mislil resno, ker je za kaj takega že preveč "civiliziran." S tem pa ni rečeno, da na svetu ni takih politikov, ki ne bi bili pripravljeni storiti tudi tega, samo da bi se za vedno iznebili svojih nasprotnikov. Vzemimo na primer naše "zamorske" politike: če bi bile take reči dovoljene, bi nedvomno vsakega, ki ga je količkaj oškropila kaka rdeča ali rožna barva, zadavili kot mladega mačka in požrli s kožo, dlako in kostmi vred... Bognie, lahko se štejemo za srečne, da smo v Ameriki za kaj takega še preveč "civilizirani"... namreč, da ni še dovoljeno pošiljati opozicijo kratko in malo in brez ceremonij naravnost v krtovo deželo!...

Oni dan sem videl v nekem časopisu naslov: "Kdaj bomo potovali na luno?" Jaz bi rekel, da bi bilo najbolje, da bi odričili čim prej ko mogoče. Osebo, se ne bi prav nič obotavljal obrniti hrbta tej blaznici na planetu Zemlja ter se preseliti na luno, kjer bi vsaj ne imel večnega opravlja s to frdamano blaznostjo, zabojnostjo, hinavščino in hudobnostjo, ki so videti glavne "odlike" našega časa... S čem neki se človek še pred rojstvom tako strašno zameri Usodi, da ga trešči v tako izmalicečnost in blaznost, ki jo lahko prenašajo brez notranje muke samo degeneriranci in bebeci?!

ROOSEVELT SVARI PRED RAZREDNIM TRENJEM

(Dalje iz 1. str.)

da z vsemi razpoložljivimi sredstvi priskoči na pomoč prizadetemu prebivalstvu, v prvi vrsti z religijnimi deli ob dostojni meri. Roosevelt je izjavil, da trošenje zveznega denarja take na mene ni nobeno zapravljjanje. Če bi vlada zdaj ne priskočila na pomoč prizadetim farmarjem, bi se to pozneje kruto maščevalo nad vso deželo.

Predsednik se je dva tedna mudil na potovanju po državah, ki jih je udarila suša, in je poudaril, da se mu je videlo značilno, da se nikjer niso pritoževali proti značaju religijne projekcije v posameznih krajih. O delavstvu je dejal, da je upravičeno do prav toliko spoštovanja kot delodajalci in da Lelavski dan "prihaja nam vsem in kdorkoli ga imenuje razredni praznik s tem izživa celotni koncept ameriške demokracije."

"Los desastres de la guerra"

Spanija, še pred desetletji najromantičnejša dežela, se zvija v krčih državljanske vojne. Iz mest, katerih imena so zvenela kakor pravljica, združena s prdom bajnih oranževih gajev, starodavnih maverskih palač, s šumom po Puškinu vanega Guadalquivira, iz mest stare in toreadorske divje romantike, priljubljenih poročila o težkem bratomornem kljanju domovini najsmušenejšega in hkrati najvzvišenejšega idealista dona Quijota, za vsaki mi Pireneji, v katere se ne zaganjajo samo vetrovi afriških pušav, marveč segajo do njih tudi prilivi afriške krvi v španske žile, vekoviti prilivi, ki so pod sorodnim podnebjem soustvarjali ognjeviti španski temperament — v tej deželi ni bila rečena, da ali vojna nikdar narodna parada. Vojna je šlo zares, nikdar niso štedili s špansko krvjo.

Kakor je melki slovanski značaj vsakega naroda spremenilo mešanje s španskimi in pozneje s tatarskimi plemeni, je špansko narodno dušo spreminjalo in obkvala v dolgih tisočletjih skrivnostna mešanja rasnega mešanja: Iberi so se mešali s Baski, le-ti s Kelti; potlej so na jugu vladali Kartazani, dokler si niso vročili renejskih tal osvojili Rimljani in ves rod romanizirali. Trajan, Hadrijan, Aurelij Teodozij in drugi so potekali v nove rasne spojite. Po zlomu rimskega imperija so se vgnezdili za Pireneji zapadni Goti; v času, ko so si naši davni predniki pristo volili vero in postave, je španska obvladala arabski narod. Cordoba, vizija srednjeveške Arabije, nam vsa pred očmi. 3000 džamij kipi pod južno nebo; nova kultura, spojina romanstva, rabstva, poganja divno cvetje zlasti v arhitekturi in poeziji. In iz mnogih kriz, ljenja in delnih osvoboditev pod vodstvom legendarnih tiranov, nastane naposled njena Španija s Filipom II. Kristof Kolumbov osvoboditelj in kolonizacija južne Amerike. Cervantes, Calderon de la Barca, Iguera de Loyola, Sveta inkvizicija... koliko kih imen, koliko temnih protislovij, grozot, pošastnih, neprečakljivih španskega temperamenta!

Dežela brez renesance, dežela težke pompozne baroka. Tu se je do zadnjega časa ohranil, poleg fevdalnega gospodstva, srednjeveški način življenja in miselnosti. V vsakem mestu mnogo cerkva, posamezniki, na vsakem koraku v črne zavite postave, asketski, mrki obrazi. Tudi od tod so tudi vojaška disciplina in realizem jezuitov, eksaltirana, erotična pobožnost svete Terezije, večni donkihotskega zanesenjaštva, neodoljiv strast dona Juana, strogi kodeks viteških stih, velika umetnost Velasqueza, Goye, romantika bikoborbe, neprekosljavna pobožnost in večni fantovski pobje, ljubezen Carmen, procesije in paganski kontrastov, kakšna temna skrivnost Španija!

In nje pokrajina, kakor jo poznamo Cervantesa ali iz Goyevih slik, iz pesniških opisov Azirona in melanholičnih španskih esejev Maurica Barresa: Poleg divnih rumene pustine, kjer se daljni mrtvi veter zares dozdeva kakor velikan, ki se s svojo vojsko; poleg stare Alhambre, šice najsiromašnejšega tipa, eiganski lepote, a nerodovite pokrajine in nad vse južno nebo s solncem, ki je poleti neoporne pekoče. Z ene strani sinje daljave Mediterana, z druge Atlantski ocean, z juga Afrika. Kdo naj se po vsem vpoštevanju prikladi in zgodovinskih življenj čudi, da se je tu vil narod, ki pozna samo skrajnosti in ume gorečo vero združevati s kruto krutostjo.

Na koga izmed velikanov tiste Španije ki se v teh dneh krči pod težo nakopanih protislovij in ki se s takim neizpravljenim fanatizmom bori za svoj jutrišnji svet, nega pesnika vojne in revolucije, "Los desastres de la guerra," Francisco Joseja de Goya y Lucientes, ki se je leta 190. leti rodil blizu Zaragoze. Njegov meniti ciklus "Vojna pustošenja," objeje prvotno 85 mojstrsko izdelanih risb, je eno najslavnejših umetnostnih pričevanj o grozotah vojne in revolucije, kar jih je zna kulturna zgodovina.

(Dalje prihodnjik)

(Dalje iz 1. kolone)

letja, ga bodril in navdihoval, potem pa lahko brez strahu, da bi ne bili kos vsem nalogam — služili boste ne samo svoji organizaciji, temveč vsemu slovenskemu Ameriki, in končno tudi najlepšim delom človeštva.

Pozdravljeni delegatje in delegatke 15. redne konvencije v Clevelandu metropoli Ameriške Slovenije!

Jeklarski delavci "ne marajo 'zunajnih' unij"

Medtem ko so kampanja za organiziranje velike in močne unije v industriji jekla in železa nadaljuje, pa za enkrat v situaciji še ni prišlo do večjih incidentov. Propaganda mašina kompanijskih interesov pa je seveda pridno na delu, da ta važni pokret diskreditira in predloži v javnosti kot poizkus za "netenje razrednega sovražstva." Tako smo na primer pred nekaj dnevi v listih čitali poročilo, glasom katerega je 85 odstotkov delavcev v eni izmed clevelandskih jeklarskih tovarnov podpisalo izjavo, da so popolnoma zadovoljni s kompanijsko unijo in da so absolutno proti temu, da bi se kakšna "zunanja unija vmešavala v zornje odnose, ki vladajo med delavci in njihovimi gospodarji."

Cloveku ni treba imeti dosti domisljije, da razume tako izjavo. Delavci so jo podpisali, ker jim pač drugega kazalo ni. Kar je presenetljivo, je dejstvo, da je 15 odstotkov vprašanih delavcev imelo pogum zoperstaviti se, kajti nobenega dvoma ni, da bodo za to kmalu plačali z diskriminacijo v eni ali drugi obliki, da se bodo pri prvi priložnosti na cesti, in kar je celo huje, da bo njih ime prišlo na črno listo, kar pomeni, da v krajstvu jekla in železa sploh ne bo več dela zanje, razen ako delavci iz te borbe pridejo kot zmagovalci.

Zastrupljanje javnega mnenja

Da se to ne bi zgodilo, je v tej sistematično zastrupljanju javnega mnenja proti vodilnim delavstvom v industriji jekla — Eden izmed znanih mesečnikov (Review of Reviews) — pretekli mesec tozadevno objavil obširen članek, čigar pisec je barone jekla kot dalekoko in človekoljubne industrije — L. Lewis, medtem ko je na močno delavsko unijo v tej industriji, predstavljen kar prefrigan in hladnokrven, karatan, ki se igra z usodo delavcev samo zato, da zadosti svojim osebnim ambicijam in političnim nakanam. Pisec si seveda prizadeva, da bi napravil vis "objektivnosti" in "nepristranosti," ampak jeklarski magnati, ki so organizirani v veliki uniji — Iron and Steel Institute — so sami spustili mačka iz zaklja, ko so črnač dala ponatisniti in ga razposlali s svojimi komplimenti dele. In članek ni zmanjšan le jeklarskih baronov. Od začne do konca je natrpan s pol-

tresnicami, ki v rokah iskušene-ga zavajalca delajo vtis resnice. Pisec seveda nastopa v pozici delavskega prijatelja. Pri srou so mu edino delavci, katerim želi vse dobro na svetu. Zato jih očetovsko svari pred "profesionalnimi" unijskimi organizatorji, ki prihajajo mednje kot volkovi v volčjih oblačilih, da bi zanimali "sovražstvo" med njimi in jeklarskimi magnati, ki sicer utegnejo imeti kake materialne napake, ampak na dnu njihovih src tli le globoka in nesebična ljubezen do delavcev. Clankar med drugim tudi slovesno konstatira, da delavci v industriji jekla ne želijo bojev in štrajkov, kakor da je še kdaj kak pošten delavski vodja trdil kaj nasprotnega. In ker je sedaj v industriji jekla in železa zaposlenost še precej dobra, ali bi ne bil višek nesmiselnosti, če bi se delavci tako daleč spozabili, da bi šli na stavko, ako bi jim baroni jekla v svoji neskončni modrosti ne hoteli dati pravice, da se organizirajo kot sami hočejo? "N."

Otroci prinašajo denar

Znano je, kako se Francija trudi, da bi zadržala nazadovanje svojih porodov. V prvi vrsti skušajo tam zmanjšati umrljivost otrok, v drugi vrsti razpisujejo nagrade za novorojen-

Vsote, ki jih dajejo za to na razpolago, so prav znatne. Tako prejme uradnik za svojega prvega otroka 660 frankov, delavec 240 frankov, kmet pa nič. Za dva otroka znaša doklada 1650 frankov, za delavce 600 frankov, kmet pa še vedno ne prejme nobenega daru.

Za tri otroke znaša dar 2600 oziroma 1320 frankov, kmet pa prejme 120 frankov. Za štiri otroke se te številke zvišajo na 5060, 2250 oziroma 480 frankov.

Ta čas se kaže stremiljenje, da bi se te nagrade po eni strani zvišale, po drugi strani pa, da bi se odpravile v tem pogledu razlike med posameznimi stanov. Posebno kmetsko prebivalstvo naj bi bilo deležno višjih nagrad, saj se nazadovanje prebivalstva kaže v zadnjih letih posebno hudo med kmeti, ki so zašli v slab gospodarski položaj.

MANNI—CSL. DRŽAVLJANI

Pred nedavnim si je pridobil, kakor znano, nemški pisatelj Heinrich Mann českoslovaško državljanstvo, njegova nova domovinska občina je postalo mesto Prosecc na češko-moravski visoki planoti. Sedaj si je pridobil domovinsko pravico v tem mestecu tudi sin Thomasa Manna, Klaus Mann, a kakor poročajo, se je oglasil z enakoprošnja tudi Thomas Mann sam.

"Prerokinja" — v resnici zločinka!

V New Yorku zbujala veliko ogorčenje afera neke zamorske lastnice kinematografa v zamorski četrti Harlemu, 67-letne Theodore Taftove. Ženska je pred nekoliko dnevi priredila gostijo za 150 otrok v starosti šest do deset let. Otrokom so servirali čokolado. Štirje otroci so se potem zgrudili v strašnih krčih in so jih spravili v bolnišnico, kjer so izdihali. Obdukcija je pokazala, da so bili ti štirje otroci, katerim je bila Taftova sorodnica, zastrupljeni. Taftovo so aretirali in so jo obtožili, da je s strupom umorila še tri druge svoje sorodnike, starše sedaj umrlih otrok. Zakaj je to storila, ni mogoče dognati.

Med harlemskimi zamorci je uživala praznovorno čaščenje, ki je mejilo na strah. Smatrali so jo za prerokinjo, pri čemer ni motilo, da je bila napovedala konec sveta za čas, ki je že minil in sicer pretekel brez tega konca. Ko so jo pa gnali policisti, se je polastilo zamorcev silno ogorčenje. Na tisoče jih je priteklo, da bi staro coprnico linčali. Policisti so se morali umakniti z njo v njeno hišo in se braniti množice toliko časa, da so dospeli večji oddelki njihovih tovarišev, ki so množico potem razgnali. Za to delo je bilo treba nič manj nego 500 policijskih uradnikov. Šele potem so aretiranko lahko odvedli.

NEKAJ ZA VSE

Grozde smeš jesti šele potem, ko si ga pošteno očistil, to je oplaknil s čisto vodo. Površina grozdov je čisto ponesnažena ne samo po raznih pripomočkih, ki jih uporabljajo za pokončavanje škodljivcev, temveč tudi po bakterijah in prahu.

Ambroise Paré pripoveduje, da je slovit anatom Vesal umrl od strahu pri obdukciji neke ženske, ki ji je še bilo srce. Leva pljuča so glede prostornine in teže do desnih pljuč v razmerju kakor 10:11.

Mesečno perilo, ki karakterizira dozorelost žensk, se prične danes tudi v normalnih okoliščinah prej in se končuje v poznejši starostni dobi nego v prejšnjih časih.

V Manni na Filipinih so zgradili cerkev, ki je vsa iz jekla. Odločili so se za ta gradbeni material, ker se je pri zadnjih potresih izkazalo, da najboljše kljubuje naravnim katastrofom.

Išče se

Mlado dekle za splošno hišno delo; mora živeti v okolici East 185 St. Poizve se na 762 East 185 St.

SPANSKA CIVILNA VOJNA SE BO ŠE VLEKLA

(Dolge iz 1. str.)

zda, ko se nahaja Irun v posesti rebelov, resno ogrožen.

MADRID. — Nova španska vlada, ki ji načeljuje levičarski socialist Caballero, je pripravila nov načrt za vojaške operacije proti fašističnim četam, katerega se bo začelo izvajati, čim ga odobri vojno ministrstvo. Načrt predvideva odločno združeno akcijo proti fašistom na vseh frontah. Posebno važnost se poseveča San Sebastianu in Toledu. Če bi rebelom uspelo konsolidirati njihove sile na severni fronti in rešiti toleedske fašiste obleganja, bi se njihovim četam s tem odprla pot proti glavnemu mestu.

Generalštabni polkovnik Jose Asension je bil imenovan za vrhovnega poveljnika vladnih čet v osrednji Španiji, s čemer je prišla obramba Madrida pod njegovo komando, obenem pa

Čistimo in likamo vsakovrstne obleke
Pridemo iskati

Rogel Dry Cleaning
6526 St. Clair Ave.

NAZNANILO

J. C. Luckay, prej z odvetniki Bernstein in Bernstein, 1018—1028 Standard Bldg., Cleveland, Ohio, naznanja, da se je preselil v nove odvetniške prostore na 1208—10 Standard Bldg., Cleveland, Ohio, kjer bo v družbi z Leo J. Rattay. Telefonske številke so MAIN 0638 in MAIN 3578.

ČESTITKE KONVENCIJI JSKJ

od

JOHN PETERKA

1121 East 68th Street

Član št. 173, JSKJ, in zastopnik Enakopravnosti

Boljšje je kupiti hišo kot plačevati najemnino!

410 Arber Rd., od St. Clair; Hiša za eno družino, 7 sob in kopalnice, vse v dobrem stanju; Nizki davki, malo plačilo takoj; Bančna financa... \$3950

10104-6 Bora Ave., blizu St. Clair; Hiša za 2 družini; 5 velikih sob v vsakem stanovanju; lot 79x100. Pogol: bančna financa... \$4500

13704-6 Diers Ave., stanovanje za 2 družini od East 140 St., 5 sob, kopalnice v vsakem stanovanju; lot 48x80; davki \$120.00 na leto... \$4400

1612 Fruitland Ave., od Mayfield Rd.; 4 sobe; zidana in stucco hiša; goriska na vroč zrak; lot 89x120. Pogol: Bančna financa... \$2900

THE CITY & SUBURBAN CO.
VOCAL E. 9th in HURON PROSPECT 7665

Na Frigidaire, radio, pralne stroje, kuhinjske peči ter drugo pohištvo plačamo 45% na North American bančne vloge, ter dolar za dolar na delnice te banke.

JERRY BOHINC
15704 Waterloo Road
KENmore 1282

ANTON NOVAK

6218 ST. CLAIR AVENUE

Slovenska pekarija.

Čestitke delegaciji in veliko uspeha želimo.

GEORGE KUJAR

3846-52 ST. CLAIR AVE.

Mesnica in grocerija.

Iskrene čestitke delegaciji JSKJ in mnogo uspeha!

Pozdravljeni delegati in delegatnje JSKJ
Želimo vam obilo uspeha pri vašem delu in veselega bivanja med nami

JOHN POLLOCK

Trgovina z moško, deško in žensko opravo v Slov. Nar. Domu na
6407 St. Clair Ave.

Čestitke delegaciji Jugoslovanske Katoliške Jednote in veliko uspeha želi

FRANK BUTALA

Trgovina z čevlji

6410 St. Clair Avenue

POZDRAV DELEGACIJI JSKJ!

FRANK MIHCIC CAFE

7202 St. Clair Avenue

Želimo mnogo uspeha konvenciji.

Ako nas obiščete vam bomo postregli z dobro pivo, vinom in žganjem.

Iskrene čestitke cenjeni delegaciji JSKJ ob priliki 15. redne konvencije

Želi mnogo uspeha

SLOVENSKA ZLATARSKA TVRDKA

FRANK CERNE JEWELRY CO.

v Slovenskem Narodnem Domu

6401 St. Clair Avenue

Priporočamo se cenjeni delegaciji 15. redne konvencije Jugoslovanske Katoliške Jednote!

KUNSTEL'S NITE CLUB

6616 St. Clair Avenue—END. 9207

V PETEK — FISH FRY

V SOBOTO — KOKOŠJA VEČERJA

KARL MRAMOR

1140 East 67th Street

GROCERIJA

Iskrene čestitke delegaciji Jugoslovanske Katoliške Jednote in mnogo uspeha!

MARN'S DRY CLEANING

6527 St. Clair Avenue

Želimo vse najboljše in mnogo uspeha 15. redni konvenciji JSKJ.

Compliments

of

A FRIEND

THE KRICHMAN & PERUSEK FURNITURE CO.

Dobite največje za vaše hranilne knjižice

POSOJILNIC

INVESTIRAJTE JIH V POHIŠTVO

Po sedajšnjih nizkih cenah, po katerih vam nudimo pohištvo, boste dobili najboljše cene za knjižice

NA

INTERNATIONAL ALI CUSTODIAN

POSOJILNIC

IZMENJAJTE VASE

HRANILNE KNJIŽICE

ZA

pohištvo, peči, radio, pralne stroje ali ledenice

IZMENJAJTE VASE 320 DELNICE

NORTH AMERICAN BANKE

DOLAR ZA DOLAR.

THE KRICHMAN & PERUSEK FURNITURE CO.

15428 Waterloo Rd.

PHONE KENmore 0764

Carica Katarina

Zgodovinski roman

— Prokleta večja, sleparka! Sedaj vidim, da ni tvoje prerokovanje vredno niti počenega groša! Vem za svojo bodočnost boljše kakor ti! Pojdi k vragu, čarovnica, — ne potrebujem te več!

Grof Orlov je kakor omamljen odhitel iz hiše, tesneje se je zavil v svoj plašč in se napotil k svoji kočiji.

Ne, ni mogoč verjeti tega, kar mu je ciganka prorokovala. — Slavček — orel — neumnost, nezmišl, — čarovnija in sleparija!

Grof Gregor Orlov pa vendar ni mogel na noben način pozabiti Marinih besed.

Ko se je naslednjega dne utaboril na svoji ladji, ki je že plula po odprtem morju, se je zopet spomnil cigankinega prorokovanja.

Orel mu bo zariš svoje kremplje v srce, — izkuljuval mu bo oči! Mar bo Katarina tako podla, da ga bo tako nesramno prevarala?

Orlov je jel premišljevati. Odšel je v svojo kabino in se ni celih dvajsetih ur prikazal na krovu. Moštvo je pripovedovalo da boli admirala glava.

Polagoma se je znebil svojih žalostnih misli, vendar pa mu je v duši ostalo neko čudno čuvstvo.

Sedaj se je bližal Benetkam. Še samo dobro uro in njegove ladje bodo pristale v luki mesta, ki se imenuje kraljica morja.

Z mrzlično nestrpnostjo je pričakoval prvo srečanje s Katarinino tekmovalko.

Ali je bila zares tako lepa, kakor so mu pripovedovali? Ali bo njena lepota delovala tudi nanj?

Ah, neumnost! — Gregorja Orlova ni tako lahko ujeti v zanko, čeprav je vaba najlepša deklica na svetu! Mar ni spoznal in imenoval svojo najlepšo ženo, ki je kedaj živela — carico Katarino? Ali niso klečale pred njim že najlepše petrograjske dame?

Ne! Zapeljati je mogoče samo mladeniča. Orlov pa se ne boji nobenega takega napada!

Sicer pa so Benetke skrivale mnogo takih lepih žen! Poglejte na primer to lepo rdečelaso deklico, ki je ležala onesveščena na klopi. Orlov si je moral priznati, da bolj dražestnega in lepšega bitja ni še nikdar videl.

Ležala je z zaprtimi očmi in v mokri obleki, ki se je tesno oprijemala njenega telesa in kazala vso lepoto. Njene majhne prsi so drhtele pod moko obleko.

Ha, Orlov si je priznal, da je ta žena vzbudila v njem občudovanje.

Morda bo govoril z njo. Goto vo ne bo zavrnila ruskega kneza, admirala mornarice in caričinega miljenca!

Kaj pa njen erolasi zaročenec? Bah, njega bo podkupil z nekaj zlatniki in gondoliere bo z veseljem sprejel ponudbo!

Orlov je o vseh ljudeh vedno mislil le najslabše. Iz lastne skušnje je vedel, da se je samo redkokdaj varal. Zato ga ni nikdar nobena stvar razočarala. Razočaranja doživljajo samo oni, ki so prepričani, da še žive ljudje, ki so dobri in so njihova čuvstva plemenita.

104. POGLAVJE

Na krovu rusk epiratske ladje.

Knez Gregor Orlov pozvonil, takoj za tem pa je stopil v njegovo kabino mornar, ki je imel službo.

— Javite mojemu adjutant, da bi z njim rad govoril! — je zapovedal admiral.

Mornar je odšel iz kabine, nekaj trenutkov pozneje pa je stal pred Orlovim vitez mladenič.

— Gospod admiral, ukazuje

te? — vpraša mladenič, ki je bil oblečen v rusko gardno uniformo.

— Sedite, moj dragi poročnik! — reče knez Gregor Orlov. Bližamo se kopnemu in radi tega moram govoriti z vami o zelo važnih stvareh.

— Sestaviti morava načrt, kako bi prišla do pustolovke in jo odpeljala.

— Povedal sem vam že, zaradi česa nas je Njeno Veličanstvo carica poslala v Benetke. Zaupal sem vam, da je naša dolžnost, da ujamemo pustolovko, ki je tako predrzna, da se izdaja za hčerko pokojne carice Elizabete.

Ta ženska je postala zaveznica Poljakov in hoče s pomočjo Francozov vzeti carici prestol.

— To je norost! — reče mladi poročnik, se nasmeje in se prikloni, ko mu je admiral ponudil dozo s cigaretami.

— Neumnost je, vendar pa je stvar nevarna! — vzklikne Gregor Orlov. — Vidite torej, da ni naša naloga prelaska! Če bi se sleparka nahajala v Rusiji, bi bila stvar lahka. Tedaj bi jo lahko kmalu storili neškodljivo! Sedaj pa ne smemo pozabiti, da se nahajamo na tujih tleh! Republika Benetke pazi strogo in ljubosumno na to, da nihče ne žali njenih pravic.

— Čeprav ta republika ni tako mogočna, da bi se upala odkrito nastopiti proti naši državi, mi je carica vendar izrečno naročila, naj se izogibljemo vsakega nepotrebnega hrupa. — Opozorila me je sicer, da lahko uporabim nekaj bomb v slučaju, da bi se beneške oblasti upirale, boljše pa je seveda, če stori mo vse v največji tajnosti.

Lahko boste priznali tudi sami, da naša naloga ni lahka. Ne smemo tudi pozabiti, da imamo na razpolago samo pet ladij, Benečani pa so dobri in spretni mornarji! — Preostaja nam torej samo en izhod, to pa je — lokavost!

— Težko mi je, toda vendar sem sklenil, da se bom zamislil v ulogu glavnega junaka in odigrati tej ženi komedijo. Približal se ji bom, pretvarjal se in ji pripovedoval, kako neizmerno jo ljubim; upam, da se nam bo stvar posrečila!

— Pošiljal ji bom dragocena darila, ker mi je carica dala v to svrhu mnogo denarja, nekega dne pa jo bom povabil na ladjo na kosilo. Kosilo bo združeno z majhnim manevrom na morju, — potem pa se bomo oddaljili od obale, njej pa bom izjavil, da je aretirana!

— Na ta način ne bomo razžalili nevtralnosti. Beneška republika nam ne bo mogla ničesar očitati, mi pa, dragi moj, se bomo zabavali na krovu dokler ne bomo prispeli v Rusijo, kajti, kakor pripovedujejo, je caričina tekmovalka zelo lepa!

— Pot do Kronstadta pa je dolga in dolgočasna! Načrt je izvrsten! — vzklikne mladi poročnik. — Gospod admiral, jaz vas občudujem!

— Oh, ta načrt si je izmislila carica sama! Jaz sem samo o-

Prodaja se

Hiša za eno družino, 6 sob, na East 148 St., — Cena je \$3,600, dobijo se dobri pogoji; prodaja lastnik. Pokličite GLENNVILLE 3190

— Mi popravljamo pralne stroje vseh izdelkov, dalje vse električne predmete in radija. — Parts and Service at Reasonable prices — Radio Tubes of All Makes

KREMZAR & RENKO
Radio and Appliance Co.
6518 St. Clair Ave.

rodje v njenih rokah. Vi pa mi boste pri tem pomagali? Potrebujem glasnika, ki mi bo vedno na razpolago, to pa boste vi, mladenič!

— Jaz? — vpraša mladenič. Ta mladi poročnik je bil Nemeč, ki je prišel s svojimi starši v Rusijo še kot deček. Njegov oče je bil znamenit učenjak, slaven geograf, ki ga je carica Katarina poklicala v Rusijo.

Tako je njegov sin Arnold prišel v kadetsko šolo, ker pa ga je carica protežirala, se mu je kmalu posrečilo stopiti v gardo, kamor so imeli dostop samo sinovi ruskih plemiških rodbin.

Čeprav je Arnold že dolgo živel v družbi, ki je že davno izgubila čut za pravico, v družbi, ki ni razlikovala, kaj je dobro in kaj slabo, vendar ni pozabil svoje dobre vzgoje.

Ko mu je grof Gregor Orlov, njegov admiral, povedal za kaj gre, se mu je kri v žilah skoraj ustavila. Katarinine tekmovale ne poznal, čeprav jo je smatral za sleparko. Vendar se mu je smilila. Žal mu je bilo deklice, katero bodo tako ostudno prevarali.

Ko mu je grof Orlov povedal, da ga je izbral, da bo igral eno glavnih ulog, v tej lopovski komediji, mu je postalo tesno pri srcu in mlad poročnik je ponovil svoje vprašanje:

(Dalje prihodnjič)

ANEKDOTA

Ko je bil prof. Bier še precej neznan, mlad zdravnik, ga je neki znanec nekoč vprašal, kako mu kaj gre.

— "No, ne morem se pritožiti," je dejal Bier. "Moja klijentela rase od dne do dne."

— "Kaj imate res toliko pacientov?" je vprašal znanec.

— "Ne, toda delujem kot zdravnik za otroke," se je zasmel Bier.

Nedostatki "hollywoodske kure"

V Oxfordu se je vršilo zborovanje angleških zdravnikov, ki so med drugim razpravljali tudi o modernih metodah za shujšanje. Eden izmed zdravnikov je pri tem kritiziral tudi tako zvano "hollywoodsko kuro." Izjavil je, da je zdravniška veda spoznala to dieto že davno za napačno in da mora napraviti vsemu živčnemu sistemu trajno škodo. Sploh se poskuša občinstvo z neštetimi recepti, ki jih razume le na pol ali narobe in ki naj bi pomagali do vitke linije. Uspeh je vedno ta, da prinašajo več škode nego koristi.

Dr. Mackenna je poudarjal, da žive posebno ženske v boljše situiranih družinah, kar se tiče hrane, popolnoma obnormalno. Žene, ki bi zajtrkovalle istočasno in v isti obliki kakor njih moške, so postale že redke. Sok polovice oranž, malo suhorja ali grobega kruha ter čaša čaja ali kave, to je ves njih zajtrk. Kosilo sestoji iz malo solate, sira ali prepečenca, popoldanski čaj je postal prava senca samega sebe, šele večerja je malo obilnejša. Rezultat je ta, da se želodec pri zadnjem obedu obremeni le s 60 do 70 odstotki tege, česar v resnici potrebuje. Posledice so težke motnje. Več zdravnikov je tudi odločno izjavilo zoper odstranitev plasti toščice z operacijami. Na zadnje so sestavili jedilni načrt, ki upošteva angleški okus in spoznanja moderne medicine ter tudi zahtevo po vitki liniji. Po tem načrtu bi ženske lahko uživale meso v majhnih količinah, jajca v omejenem obsegu, ovsene ali ržene kosmiče, kmetijski kruh, mleko in mlečne izdelke, mnogo zelenjave i. t. d.

Vstavite se v gostilni "Ljubljana" na Veliki jezerski razstavi.

JUGOSLAVIJA

preko

JUŽNE PROGE

— Solnčna stran Atlantika —
Najhitrejša direktna proga

VULCANIA SATURNIA

26. sept. — 15. okt. — 31. okt.

SLIKOVITA PROGA PREKO GENOVE

15 ur ugodne železniške vožnje do vaše domovine

REX (najhitrejši parnik na južni progi) **c. di SAVOIA** (edini gyro-zgrajen parnik na morju)

19. sept. — 3. okt. — 10. okt. — 24. okt. — 7. nov.

Na naših parnikih boste dobivali najboljšo hrano, dobro postrežbo in luksuriozne prikladnosti, radi česar je postala Italian Line glasovita.

Za pojasnila in rezervacije se obrnite na katerega našega agenta ali na našo podružnico na: 1000 Chester Ave., Cleveland, Ohio

ITALIAN LINE

Success and Best Wishes to the Delegates of the 15th Convention of the South Slavonic Catholic Union!

The Inter-Lodge League

CLEVELAND, OHIO

The Medium through which Cleveland English-conducted Lodges of Yugoslav Fraternal Organizations meet for better mutual understanding, be it in athletic competition or social programs.

George Washingtons, No. 180, SSCU, and Betsy Ross, No. 186, SSCU, are members of the Inter-Lodge League.

UVIDEVNA POSTNA UPRAVA

Po neki pomoti je mlada dama iz bližine Glasgowa na Skotskem prejela brzojavko, ki jo je nujno klicala v drugo mesto, z večurno zamudo. Naslovljenka je zamudila vlak in si je morala naročiti taksi. Glasgowska poštna uprava je priznala svojo krivdo zaradi zamudne izročitve in je mladi ženski povrnila stroške za avto.

Dobrodošli v nasebino!

Delegatje JSKJ

Frank Klemenčič

Painter and Decorator

1051 ADDISON ROAD

HEnderson 7757

Mnogo uspeha 15. konvenciji JSKJ!

GOLOBOVA

RESTAVRACIJA

6314 ST. CLAIR AVENUE

Dobra jedila — pivo.

Čestitke delegaciji JSKJ!

MAKOVEC

CANDY SHOPPE

6415 ST. CLAIR AVENUE

v Slov. Nar. Domu

Obilo uspeha konvenciji JSKJ!

želi

MIKE POKLAR

Pennzoil gasolinska postaja.

Popravljalnica avtomobilov.

East 43rd in St. Clair Ave.

ENDicott 9181

ANTON KOŽAR

Gostilna

6721 ST. CLAIR AVENUE

Najboljši uspeh želimo in kličemo "Pozdravljena delegacija 15. redne konvencije Jugoslovanske Katoliške Jednote!"

POZDRAV IN ČESTITKE!

delegaciji 15. redne konvencije J. S. K. Jednote

od

RACE'S DAIRY & ICE CREAM

1028 East 61st Street

Cleveland, Ohio

FRANK RACE, JR., lastnik

Slovenska izdelovalnica sladoleda (Ice Cream)

Podpirajte to zares domače podjetje!

ČESTITKE

Delegaciji 15. redne konvencije Jugoslovanske

Katoliške Jednote

SODNIK FRANK J. LAUSCHE

FRANK AZMAN

MESNICA

6501 St. Clair Avenue

Iskrene čestitke delegaciji JSKJ in veliko uspeha

JOHN PIANECKI

PEKARIJA

6036 St. Clair Avenue

Pozdravljeni, vam kličemo, in želimo uspeh 15. redni konvenciji JSKJ.

Ako želite dobre jedi se oglasite v

MARTIN SORN RESTAVRACIJA

6034 St. Clair Avenue

Mnogo uspeha in prijeten obisk želimo slavni delegaciji 15. redne konvencije dične JSKJ!

JACK FAJDIGA-KLANCAR

Pekarija v Slovenskem Narodnem Domu

6413 St. Clair Avenue

Čestitke celi delegaciji JSKJ ob priliki zborovanja. — Želimo veliko uspeha!

Čestitke delegaciji 15. konvencije JSKJ!

THE LAKE ERIE BUILDING MATERIAL CO.

5459 Hamilton Avenue—HEnd. 5080

LUMBER